

Manyok ve Palmiye

Divine Apedo

Brian Wambi

Türkçe: Merâl Alisa

Aile Katılımlı
Erken Matematik

Early
Family
Math

İnteraktif Hikâye

Türkçe

Yetişkin Okuyucular

3 Tartışma Seviyesi Çocuğunuz için uygun bir seviye seçin. Soru sorarken veya yorum yaparken, çocuğunuzun düşünmesi için ona zaman tanıyın. Çocuğunuz bocaladığında, cevap konusunda ona yardımcı olun ve doğru cevapları, çocuğunuzun cevabına küçük açılımlar getiren sorularla veya yorumlarla sürdürün.

Seviye 1 Basit ve doğrudan sorular sorun. Sayfada gördüklerinizi işaret edip sorun; örneğin, “Oyuncak nerede? Onlar ne yapıyorlar? Onun adı ne? Onun rengi ne? Orada kaç tane top var?” gibi.

Seviye 2 Hikâyenin bu noktasıyla ilgili genel veya açık sorular sorun; örneğin, “Burada neler olduğunu görüyorsun? Bu şeyler nedir?” gibi.

Seviye 3 Hikâyenin olay örgüsü hakkında sorular sorun; örneğin, “Şimdi ne oldu? Bundan sonra ne olacak? Buna benzer deneyimlerin oldu mu veya buna benzer şeyler gördün mü? Bu olduğunda o nasıl hissediyor?” gibi.

Matematik Temaları ve Kelimeleri Bu hikâyede 20'ye kadar saymalar, betimlemeler ve şekiller var. Alıştırma sözcükleri: çok, aşırı bir şekilde, daha çok, fark, dikdörtgen, kare, yuvarlak, koni, üçgen, benzer, farklı, 1'e, 2'ye ve ½'ye bölme, dikey, yatay, dik, en yaşlı, en genç, içeride, dışarıda.

Okuyun, Konuşun ve Eğlenin! Burada sağlanan sorular ve yorumlar sadece bir başlangıçtır.

Birinci okumada, kırmızı renkteki soru ve yorumları okuyun.

İkinci okumada, mavi renkteki soru ve yorumları okuyun.

Üçüncü okumada, yeşil renkteki soru ve yorumları okuyun.

Daha sonra, çocuğunuzun ilgi alanlarını takip edin ve tartışmalarınızın eğlenceli yönlere gitmesine izin verin.

Uzun zaman önce, Manyok ve Palmiye, Koowa adlı bir köyde yaşıyorlardı. Onlar çok iyi dostlardı. Birbirlerini her gün ziyaret ediyorlardı. İkisi de çiftçiydi. Çiftliklerinde çok sıkı çalışıyorlardı.

1. Bunlar konuşan iki bitki!
Birbirlerine ne söylüyor
olabileceklerini hayal gücünüzü
kullanarak belirtin.

2. Palmiye, diğer ağaçlarınkine
benzer dalları olmayan bir ağaç
türüdür – yapraklarının ortasındaki
kaburga benzeri yapı tarafından
bir arada tutulan geniş yaprakları
(frond) vardır.

3. Resimde kaç kaburga benzeri
bileşik yaprak gördüğünüzü sayın.
Yapraklardaki kaburga benzeri
yapının sizin kaburgalarınızla
benzerlikleri, farklılıkları nelerdir?

Hatta bir yıl, hiç yağmur yoktu. Ekinler iyi yetişmedi. Tüm bitkiler kuruyup gitti. İnsanların yiyecek yemekleri kalmadı.

Manyok ve Palmiye iş aramak için başka bir köye taşınmaya karar verdi.

1. Hava çok kuru olduğuna göre, Palmiye'nin bileşik yaprakları ve Manyok'un yaprakları nasıl değişti?

2. Yerdeki bitkiler çok susamışlar. Siz de hayatınızda çok ama çok susuz kaldınız mı hiç? Aşırı bir şekilde susadığınızda, ne kadar su içtiniz? 1 bardak? 2 bardak? 3 bardak? Daha çok?

3. Bütün minik bitkiler ölüyorlar! Resimde kaç tanesini sayabilirsiniz? O kadar ileriye kadar sayabilir misiniz?

Yolda, bir kadınla karşılaştılar. “Tünaydın,” diyerek onu selamladılar.

Kadın, “Nereye gidiyorsunuz?” diye sordu. “İş aramak için yandaki köye gidiyoruz,” dedi Palmiye.

1. Manyok'un dik durmasına yardımcı olan yumru kökleri var. Resimde kaç yumru kök görüyorsunuz?

2. Kadının ellerindeki parmakları sayın. Çoğu insanın kaç parmağı vardır? Resimdeki kadının kaç parmağı eksik gibi görünüyor?

3. Bu resimdeki herkesin kollarına dikkat edin. Aynılarını kendi kollarınızla yapın. Kolların pozisyonları bize bir kişinin ne düşündüğü veya ne hissettiği hakkında çok şey anlatabilir. Resimdeki kol pozisyonları size ne söylüyor?

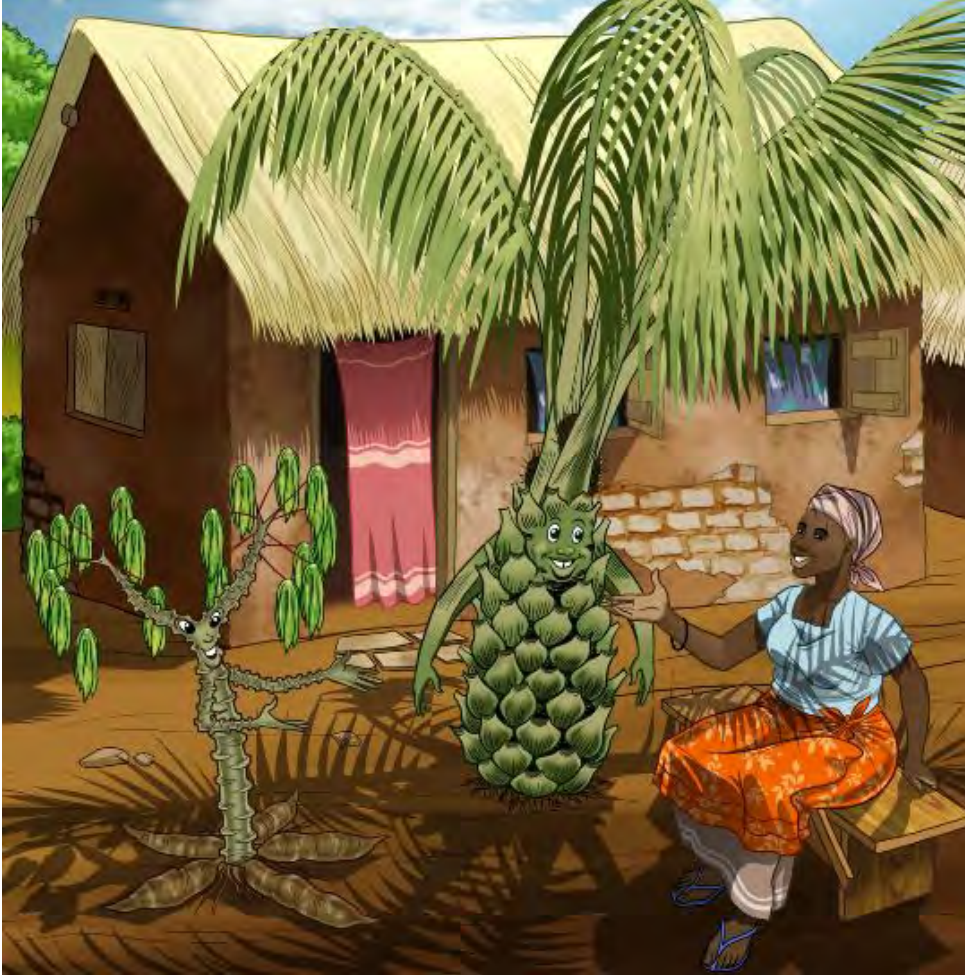
“Ne iş yapabilirsiniz?” diye sordu kadın. Bu arkadaşlar, “Biz ailenize ve hayvanlarınıza yiyecek sağlayabiliriz,” diye cevap verdiler.

“Yiyecek sağlamak için neye ihtiyacınız var?” diye sordu kadın. “Bize toprak, su ve iyi bir bakım verin,” diye karşılık verdiler.

1. Yiyeceklerimizin çoğu bitkilerden gelir. Ağaçlardan gelen en sevdiğiniz yiyeceklerden bazıları nelerdir? Peki ya asmalardan gelen? Çalılardan? (yabani çilekler, domatesler, fasulyeler, kabakgiller)

2. Dikdörtgenler bu sayfa gibi dört düz kenarı olan şekillerdir. Bu sayfadaki dikdörtgenleri sayın.

3. Resimdeki çatılar sazlardan yapılmış. Yuvarlak binanın çatısı koni şeklinde. Diğer iki binanın çatıları, bir üçgenin iki kenarına benziyor.

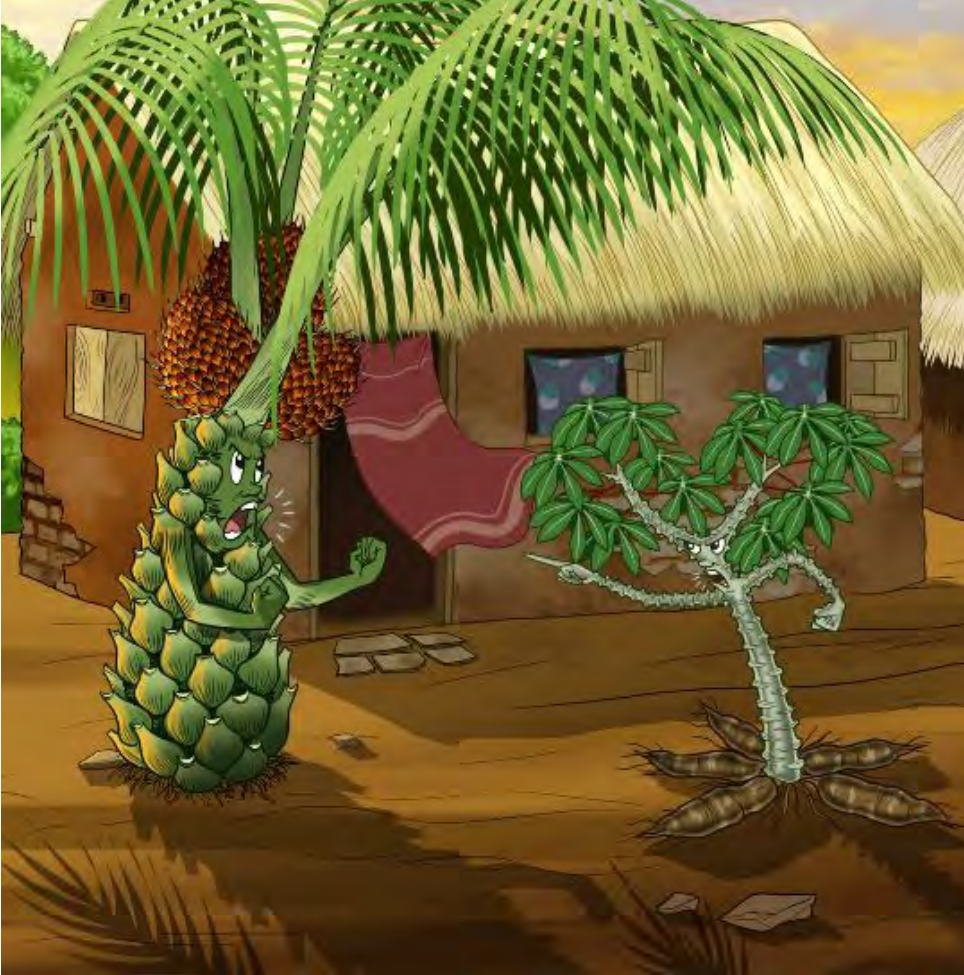

Kadın onları kendi evine aldı.

1. Manyok ve Palmiye'nin çok farklı gövdeleri var. Resimdeki Palmiye'nin gövdesini kaplayan pulsu yapıların şeklini, rengini ve büyüklüğünü tarif edin.

2. Evin yan tarafındaki tuğlaların kaçını sayabilirsiniz? Manyok'un üzerindeki yaprakların sayısı mı yoksa evin üzerindeki tuğlaların sayısı mı daha fazla? Kaç fazla?

3. Bir tuğlanın kenarları hangi şekildedir? Bu resimde bu şekle sahip başka nesneler görüyor musunuz?

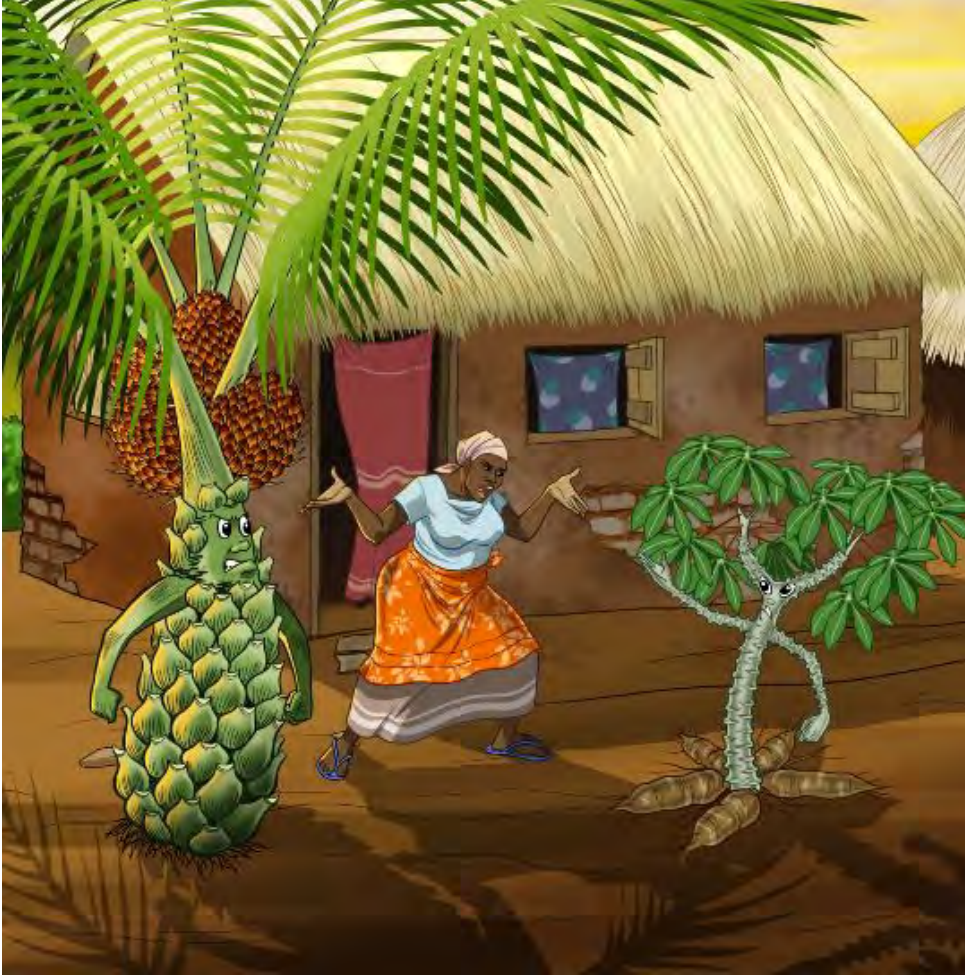
Bir öğleden sonra, Manyok ve Palmiye laf dalaşına girdi. Manyok kendisinin Palmiye'den daha önemli olduğunu söyledi.

Palmiye ise kendisinin Manyok'tan daha önemli olduğunu söyledi.

1. Manyok ve Palmiye kendilerini önemli hissetmek istiyorlar. Kendinizi önemli hissetmeniz için yolları nelerdir?

2. Kişinin kendisini önemli hissetmesinin pek çok yolu vardır. Belki biri için önemlidirler, belki bir şeyi gerçekten iyi yapabildikleri için önemlidirler veya belki de birinin kendilerine ihtiyacı olduğu için.

3. Güneşin nerede olduğunu tahmin etmek için yerdeki gölgelerden yola çıkın. Resimde güneşin olduğu yeri gösterin.

Kadın onları odadan duydu. Gelip, “Neden kavga ediyorsunuz?” diye sordu.

1. Dört eşit kenarlı dikdörtgenlere ‘kare’ denir. Bu resimdeki kareleri ve dikdörtgenleri gösterin.

2. Manyok ve Palmiye tartışıyorlar. Sizce bir sonraki aşamada ne olacak? Arkadaş olmayı bırakacaklar mı?

3. Biriyle aynı fikirde olmamak ama yine de arkadaş kalabilmek mümkün müdür?

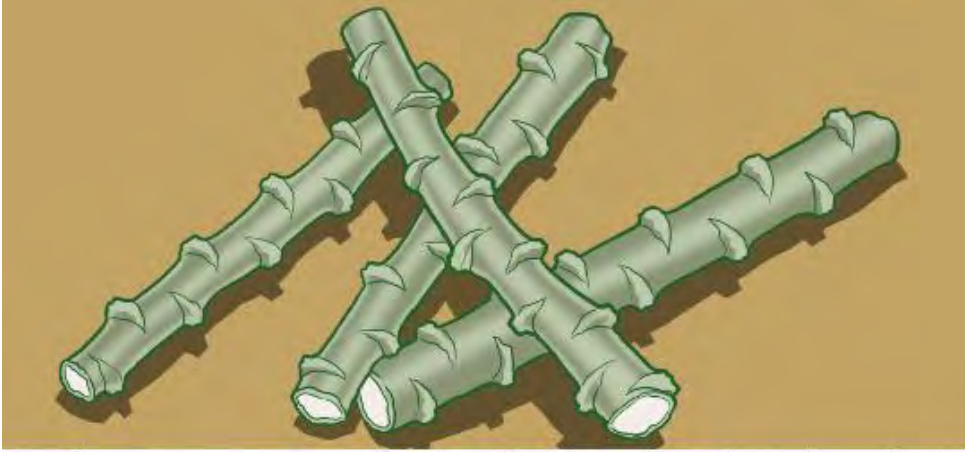

İlk Manyok konuştu. “Ben Palmiye ağacından daha önemliyim. Ben, sizin fufu, gari, haşlanmış manyok ve manyok hamurunuz için yumrular sağlarım.”

1. Fufu, insanların çorbalara koyduğu bir manyok püresidir. Siz hangi tür çorbalardan içtiniz?

2. Bu yiyecek kaplarının hepsi o veya bu şekilde yuvarlak. Bu kapların şekilleri, birbirlerine hangi yönlerden benzerler ve birbirlerinden nasıl farklılar?

3. Dünyada yaklaşık 8 milyar insan var. Neredeyse 1 milyar insan manyoktan yemek yer. İnsanların en çok manyok yediği ülke Afrika'daki Nijerya'dır.

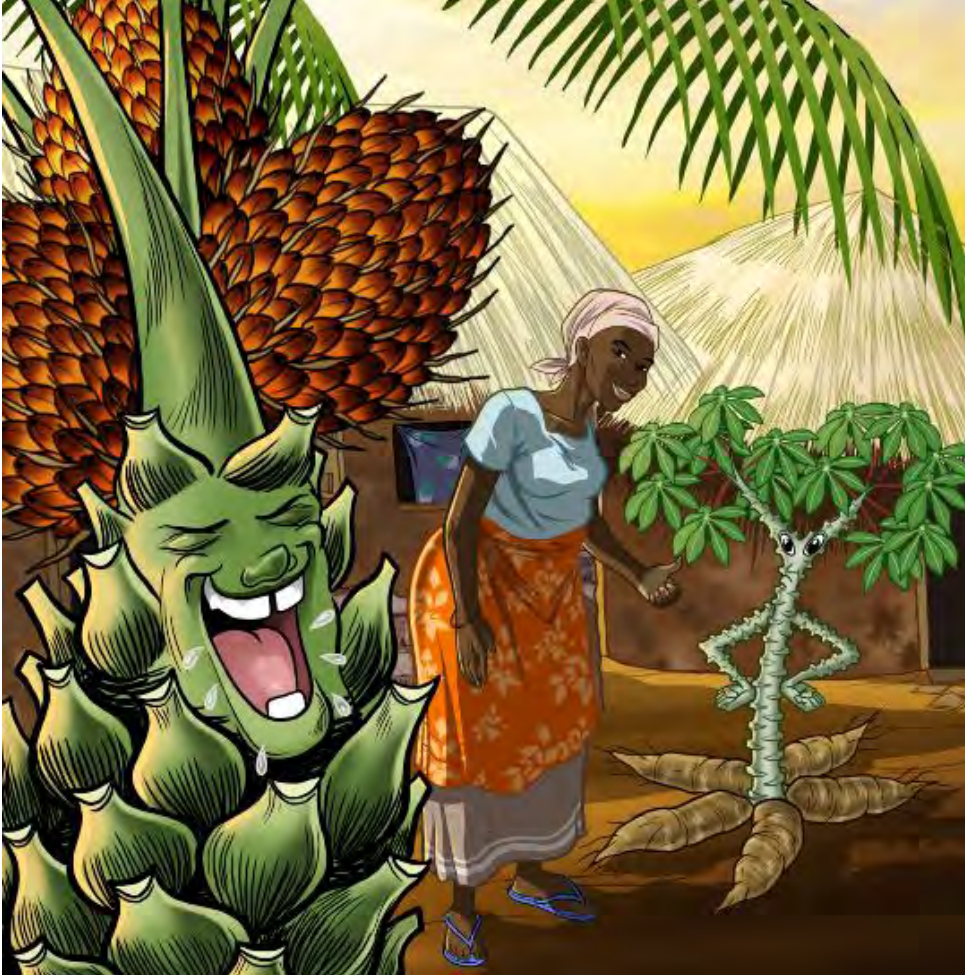
“Benim saplarım bitki ekiminde kullanılır. Yapraklarım ve kabuklarım hayvanlarınızı besler. Palmiye ağacı ne işe yarar?” diye sordu Manyok.

1. Resimdeki şekillerin tümü o kadar da sade veya düzenli değiller. Keçinin üzerinde birkaç büyük, düzensiz şekilli koyu lekeler var. Orada kaç leke var?

2. Domuz, manyok bitkisinin kabuklarını beğenmiş gibi görünüyor. Peki bizler hangi tür yiyeceklerin kabuklarını soyduktan sonra yiyebiliriz?

3. Hayvan seslerini çıkarmak eğlencelidir. Keçi veya domuz gibi ses çıkarabilir misiniz? Peki ya başka hayvanların seslerini?

Palmiye ağacı başını sallayıp gülererek, “Kadın, o çok sevdiğin palmiye çorbasını hatırlıyor musun? Onu ben sağlıyorum,” dedi.

1. Bazı palmiye ağaçları özel bir Hindistan cevizi çeşidini, bazıları da palmiye fıstıklarını üretir. Palmiye fıstıkları, içinde, yeni palmiye ağaçlarının tohumlarını barındırır.

2. Palmiye çorbası tarifinde palmiye fıstıkları ve manyoktan yapılan fufu kullanılır. Bu iki arkadaş birbirlerine aitler!

3. Palmiye o kadar çok gülüyor ki ağzından etrafa tükürükler saçılıyor! Siz de hiç bu kadar çok güldünüz mü?

“Ben kpokpoi hazırlamak için palmiye yağı sağlıyorum ve balık ve et kızartmak için de palmiye çekirdeği yağı sağlıyorum. Yağım olmadan yahniyi ve et suyunu nasıl hazırlardınız?”

1. İnsanlar pek çok yiyeceği yağda kızartırlar. Yediğiniz bazı kızarmış yiyecek türlerinin isimlerini söyleyin.

2. Ailedeki herkes resimdeki balıklardan birer tane yerse, o zaman ailede kaç kişi vardır?

3. Her bir kişinin iki balık yediğini varsaydığınızda, o zaman ailede kaç kişi olacaktır? Peki her bir kişi yarım balık yerse, ailede kaç kişi vardır?

“Buna ilaveten, arkadaşlarım kulübeleriniz için gölgeler de sağlıyorlar. Zor bir gününüzün ardından gönlünüzü benim tatlı, zengin, köpüklü palmiye şarabımla serinletiyorsunuz.”

1. Palmiye yapraklarından yapılmış çatıyı tutan direkler dikeyler – yani, dümdüz yukarı ve aşağıya gidiyorlar. İnsanların arkasındaki duvarın kenarı ise yatay – yani, duvar bir yandan öbür yana gidiyor. Etrafınızdaki dikey ve yatay çizgileri gösterin.

2. Direklerin duvarla birleştiği yerler ‘dik aç’ı yaparlar – dik aç, bu sayfanın köşesi gibidir. Resimdeki ve bulunduğunuz yerdeki dik açları gösterin.

3. Çoğu içecek kapları yuvarlaktır. Sizce neden öyledir?

“Her şeyden önemlisi, odaları ve yerleşkeleri süpürmek için kullanılan süpürgeler benden geliyor,” diyerek sözlerini tamamladı Palmiye.

1. İnsanlar süpürge yapmak için palmiye yapraklarını sıkıca birbirine bağlarlar. Toz süpürgesi, küçük alanları süpürmek için kullanılan oldukça kısa bir süpürge dir. Sizin toz süpürmeniz var mı?

2. Sizce resimdekiler manyok ve palmiye kabuklarını mı süpürüyorlar? Hiç uzun bir süpürge veya kısa toz süpürgesi kullandınız mı?

3. Bu resimdeki dikey ve yatay çizgileri gösterin.

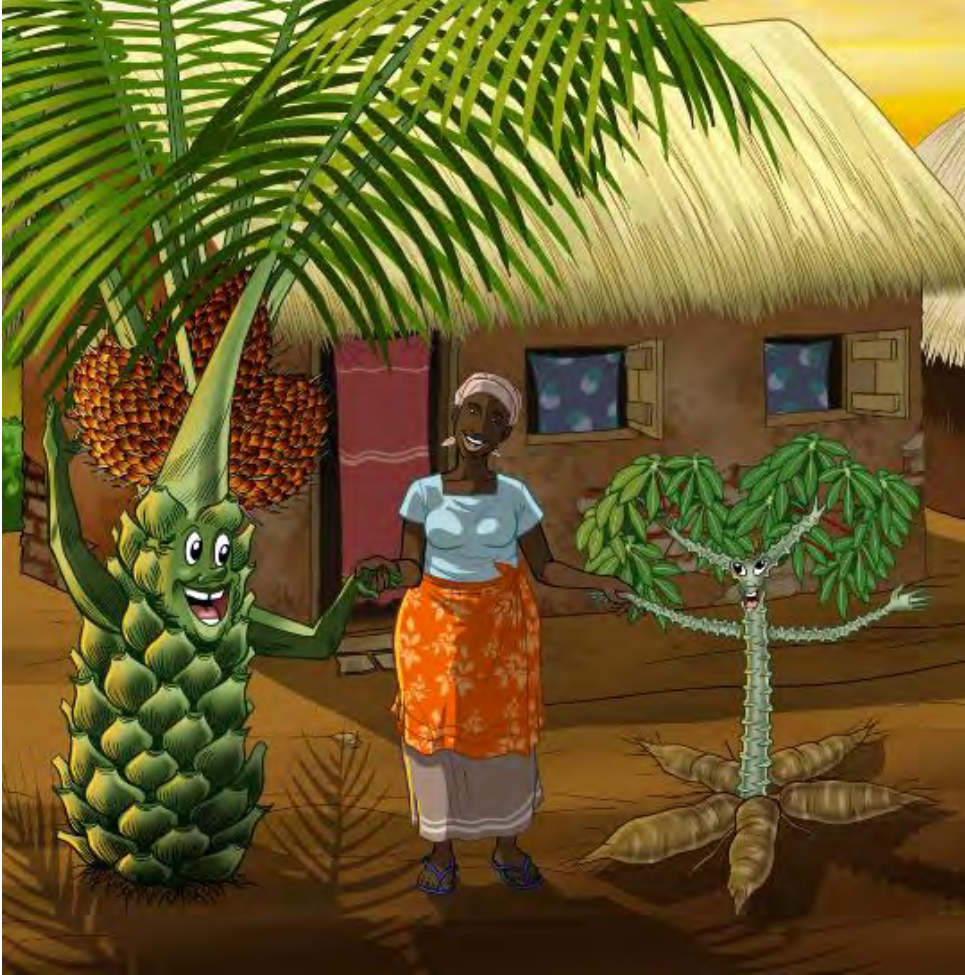

“Hımmm!” diye iç geçirdi kadın. “Pekâlâ, arkadaşlar, sizi dinledim. Bu problemi çözeceğim.”

1. Kadın, “Sizi dinledim,” dedi. Her ikisini de dikkatlice dinledi. İnsanların önemsedikleri şeyleri dikkatle dinlemeleri gerçekten yardımcı olur.

2. Kadın ellerini avuç içleri yukarı bakacak şekilde tutuyor. Bu hareket bazen “İşte cevabı!” anlamına gelir, bazen de “Bilmiyorum!” anlamına gelir. Bu hareket, bu resimde hangi anlama geliyor?

3. Palmiye’nin vücudunda kaç tane şişlik görüyorsunuz? O kadar ileriye kadar sayabilir misiniz?

“İkiniz de benim için çok önemlisiniz. İkiniz birlikte lezzetli bir yemek olursunuz; fufu ve palmiye fıstığı çorbası!” dedi kadın.

1. Bir şeye yeni bir bakış açısı kazandırmak bir tartışmayı çözebilir. Kadın ikisini de mutlu eden ne söyledi?

2. Kadın çok renkli giyinmiş. O renkler neler? Peki sizin favori renginiz var mı?

3. Pencereelerde kumaş perdeler ve pencerelerin dışında da tahta panjurlar var. Sizce onlar panjurları ne zaman kapatıyorlar? Neden?

Kadın manyoktan fufulu bir palmiye fıstığı çorbası hazırladı. Arkadaşlarını da kendisiyle birlikte yemeleri için davet etti. Yemeği çok beğendiler.

O zamandan beri, Manyok ve Palmiye iki iyi dost olarak kaldılar.

1. Yemeği kaç kişi paylaşıyor?
Sizce onların en yaşlısı ve en genci hangisi?

2. Evin içinde mi yoksa dışında mı yemek yiyorlar? Siz hangisini daha çok seversiniz – içeride mi yoksa dışarıda yemek yemeyi mi?

3. Yeşil tişörtlü kişinin yüzünü göremiyoruz. Neden? Bir yemeği çok beğendiğinizde tabağı yalayıp temizlediğiniz oldu mu hiç?

Cassava and Palm

Author -- DivineApedo, Elizabeth Nkrumah and Georgina Abbey

Translation -- DivineApedo, Elizabeth Nkrumah and Georgina Abbey

Illustration -- BrianWambi

Language -- English

Level -- Firstparagraphs

© African Storybook Initiative 2017

Creative Commons: Attribution 4.0

Source www.africanstorybook.org